

Maar de Koning...

Wednesday 15 May 2013

Maar de koning zal zich in God verheugen (Psalm 63:12a)

De abdicatie van nu prinses Beatrix en de inhuldiging van koning Willem Alexander is een feit. Koningsdag is verhuisd naar 27 april, maar de 4 mei herdenking en de bevrijdingsdag zijn natuurlijk op hun plaats gebleven. In het interview met het nieuwe koningspaar op 17 april jl. beantwoordde Willem Alexander de vraag hoe hij het werk als koning voor zich ziet. Hij noemt daar drie steekwoorden: samenbinden, vertegenwoordigen en aanmoedigen. Een mooie trits, die Beatrix zomaar bedacht zou kunnen hebben. Erudiet als zij is, heeft ze aan de moderne monarchie knap vorm gegeven. Willem Alexander doet er goed aan om in haar voetspoor te treden. In feite is de door hem genoemde trits in republieken de functie van de president in onderscheid tot de premier. De president of koning verenigt de natie door haar te binden aan de grondwet. Hij representeert het volk bij nationale gebeurtenissen of staatsbezoeken in en uit het buitenland. En hij moedigt aan wanneer dat op zijn plaats is. Dat kan zijn bij rampspoed, maar ook bij een voetbalwedstrijd van Oranje. Echter... "mag het ietsje méér zijn?" daarmee onze slager van vroeger citerend. Willem Alexander is per slot van rekening ook in de kerk getrouwd en deed belijdenis in de voorheen Nederlandse Hervormde kerk. In het 17-april-gesprek werd elke vraag naar de politiek stereotiep beantwoord met de democratische wil van het volk en wat het staatsrecht voorschrijft. Dit mijn inziens terecht, omdat de koning anders niet boven de partijen kan staan. Maar was die voorzichtigheid ook geboden op het vlak van de levensovertuiging? Daar werd in het geheel niet op ingegaan. Het vraaggesprek ademde de sfeer van secularisatie, die door Charles Taylor als volgt omschreven wordt: religie is een optie, het is zozeer het private domein, dat je er de ander niet meer naar vraagt.* Een beetje meer kleur was wel aardig geweest, temeer daar Willem Alexander stellig beweerde dat je het alleen redt als je jezelf blijft, authentiek en écht. David in het nauw en in de woestijn zei tegen zijn mannen: Ik houd het op God. En ik raad jullie aan om bij Hem te zweren: Zo waarlijk helpe mij God almachtig. Dan komt het goed en wordt de mond van leugensprekers gestopt... Zo uitgesproken hoeft het nu ook weer niet. We leven per slot van rekening in een andere tijd. Maar toch... Ik ben benieuwd naar de Kerstoespraak. (Ik schreef deze column voor SamenGeroepen 3 mei 2013).

* Charles Taylor, *Secular Age*. Derde type secularisatie. Het eerste is de scheiding tussen kerk en staat en het tweede de ontkerkelijking.